

"Mekke Anlaşması": Müslümanlar İçin Güvenlik Mi Yoksa Onları Bölgesel Bir Savaşa Sürükleme Mekanizması Mı?

Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan'ın Mekke'de imzaladığı anlaşma, görünüşte savunma amaçlı olup, bu üç Müslüman ülkenin arasında karşılıklı güvenlik garantilerini güçlendirmeyi hedeflemektedir. Ancak bölgedeki gergin askerî durumun gölgesinde bu anlaşma, İslam beldeleri için bağımsız bir güvenlik sistemi inşa etmeye yönelik bir adım mıdır; yoksa İran'ı çevreleyen çatışmanın kapsamını genişletebilecek ve bu üç ülkeyi büyük bir bölgesel savaşa sürükleyebilecek bir mekanizma mıdır?

"Mekke" ismi anlaşmaya, Müslümanların birliğini ifade eden sembolik bir anlam katmaktadır; ancak kutsal toprak parçasında imzalanan bu anlaşmanın Müslümanların çıkarlarına hizmet etmesinin boyutu, ismiyle değil, hedefleri ve sonuçlarıyla ölçülür.

Peki bu anlaşma, Müslümanların genel güvenliğinin sağlanmasına nasıl katkıda bulunacak? Bu soru, özellikle Filistin sorununun ortaya çıkmasının üzerinden yaklaşık 80 yıl geçmesi ve Gazze'deki savaşın üst üste üçüncü yılına girmesiyle birlikte ve Yahudi varlığının Batı Şeria'daki yerleşim yerlerini genişleterek bu bölge üzerindeki kontrolünü pekiştirdiği bir zamanda son derece önem kazanmaktadır. Yahudi varlığının bölgesel genişlemesinin tehlikesini daha da artıran şey ise, Temmuz 2026'da Batı Şeria'da 34 yeni yerleşim biriminin inşası için 1,3 milyar Şekel ayrılmasına ilişkin onayın verilmesidir. Bu gerçekliğin gölgesinde, doğal olarak şu gündeme gelmektedir:

İslam beldeleri arasında ortak savunma mekanizması neden bizzat bu zamanda oluşturulmuştur? Ve bundan kaynaklanabilecek temel tehlike senaryosu nedir?

Bu anlaşma durup dururken ortaya çıkmamıştır; zira 2025 yılında Suudi Arabistan ve Pakistan, birine yönelik herhangi bir saldırının her ikisine de yönelik bir saldırı olarak kabul edileceğini öngören ortak stratejik bir savunma anlaşması imzalamıştı. Yine 2026 yılının başlarında Hakan Fidan, Türkiye'nin bu çerçeveye katılmasına yönelik görüşmelerin yapıldığını açıklamıştı. Buna binaen Mekke Anlaşması, Suudi-Pakistan iş birliğinin üç taraflı bir hâle getirilerek genişletilmesi olarak değerlendirilebilir ve tam da bu zamanda resmi olarak onaylanması ona yeni bir stratejik boyut kazandırmaktadır. En büyük tehlike ise savaşın bölgeselleşmesinde yatmaktadır.

Dolayısıyla İran; Türkiye, Suudi Arabistan veya Pakistan topraklarına güçlü bir darbe indirirse, bu ülkelerin kolektif savunma mekanizmasını aktifleştirmek için bir gerekçe doğacaktır. İşte o zaman, bir yanda ABD ve Yahudi varlığı ve diğer yandan ise İran arasındaki çatışmanın seviyesi yeni bir aşamaya yükselecek; bu da üç Müslüman ülkesini kapsayan bölgesel bir savaşın patlak verme olasılığına bir alan açacaktır. Bu, en tehlikeli senaryolardan biri olarak kabul edilmektedir; zira bu senaryo gerçekleşirse, zarar yalnızca İran ile sınırlı kalmayacaktır.

Türkiye, Pakistan ve Suudi Arabistan'ın savaşa sürüklenmesiyle birlikte, bu ülkeler muazzam askeri ve ekonomik kaynaklarını tüketecektir: zira mevcut silah stokları azalacak ve yeni silah satın alma ya da üretme imkânları sınırlanacaktır. Ayrıca İran, topraklarını ve askeri altyapısını korumak için kaynaklarının büyük bir kısmını kaybedecektir. Bunun sonucunda, birçok ana İslam beldesinin askeri gücü aynı anda zayıflayacaktır.

İşte stratejik meselenin özü de burada yatmaktadır: Yani Müslüman ülkelerinin sahip olduğu askeri güçler tüketilecek ve bağımsız askeri imkanları sınırlanacaktır. Batı'nın bakış açısına göre, İslam beldelerinde bağımsız siyasi bir güç merkezinin ortaya çıkma olasılığı, özellikle de Hilafetin yeniden kurulması, stratejik bir tehdit olarak görülmektedir.

Buradan hareketle Mekke Anlaşması ABD'ye, bölge ülkelerini birbirlerinin askeri güçlerini tüketen bir çatışmaya sürükleme fırsatı sağlamaktadır. Burada, Rusya'nın Ukrayna'daki savaşa girmeden önce yıllarca Suriye'de askeri kaynaklarının tüketilmesi örneği verilebilir; zira Rusya'yı bu savaflara sürüklemenin amacı, onu yıpratmak ve zayıflatmaktır. Aynı üslup sayesinde, eğer ana bölgesel güçler savaşlar nedeniyle zayıflarsa, ABD askeri, teknolojik ve dış finansal üstünlüğü aracılığıyla bölgedeki nüfuzunu koruyabilecek ya da güçlendirebilecektir. Dolayısıyla asıl tehlike, sadece bizzat savaşın kendisinde değil, aksine bu savaşın uzun vadede Müslüman ülkelerinin askeri kapasitelerini aşındırmasında yatmaktadır. Bu, jeopolitik bir analiz olup kesin bir gerçek olmasa da, inkar edilemez bir gerçektir.

Meseledeki ikinci ve daha tehlikeli boyut ise Gazze ve Batı Şeria'dır. Müslüman ülkelerinin siyasi ve askerî odağı İran cephesine kayarsa, Filistin davası bölgesel gündemde ikinci sıraya gerileyecektir; zira Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan kendi güvenlikleriyle meşgul olacak, İran ise kendi topraklarını savunmak zorunda kalacaktır. Bunun sonucunda Yahudi varlığı üzerindeki bölgesel siyasi baskı azalacak ve bu da ona hedeflerini gerçekleştirmek üzere ilerlemesi için yeşil ışık yakacaktır. Özellikle Yahudi varlığının Batı Şeria'daki yeni yerleşim yerlerini genişletmeye ve Gazze'de kendi kontrolü altındaki alanları artırmaya çalıştığı bir zamanda, bu durum ciddi bir jeopolitik tehlike oluşturmaktadır. Burada "Büyük İsrail" fikrine de değinmek yerinde olacaktır; zira Yahudi varlığının şu an işgal ettiği mübarek Filistin topraklarıyla yetinmeyip Suriye, Türkiye, Irak ve İran'ın bir bölümünü ele geçirmeyi planladığı bir sır değildir. Üzüntü verici bir diğer husus ise, ümmet arasında "Müslümanların birleştikleri" yönünde bir yanılsamanın oluşabilmesidir; bu da ümmetin sorunlarını kendisinin çözmesine ve hayati meselelerinin dizginlerini almasına yönelik bağımsız hareketliliğini zayıflatabilir; dolayısıyla ümmet arasındaki bekleme ve umut besleme durumu uzayabilir ve safları arasında yaşanan hayal kırıklığı daha da derinleşebilir.

Her ne kadar ABD'nin bu anlaşmadaki rolü, anlaşmayı doğrudan kendisi oluşturmamış gibi görünse de, işlerin ABD'nin planlarına göre ilerlemesi, bilinçli düşünen bir kimse için apaçık bir husustur. Böylece Amerika, perde arkasından bölgedeki nüfuzuna boyun eğen ülkeleri, kendi çıkarlarını gerçekleştirecek stratejik sürece yönlendirmeye devam edecektir. Bu yaklaşım, ABD'nin Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) çerçevesinde ortaya çıkan yeni stratejisiyle

de uyumludur; zira Washington, küresel güç dengesinde üstünlüğünü korumaya ve stratejik rakiplerini sınırlandırmaya çalışmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında; Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan gibi askerî, ekonomik ve jeopolitik açıdan büyük ağırlığa sahip Müslüman ülkelerinin zayıflatılması, stratejik yönden Batı için şüphesiz rahatlatıcı bir durum olduğu kesindir. Nitekim bu ülkelerin çeşitli bölgesel krizlere, özellikle de askeri çatışmalara sürüklenmesi, kaçınılmaz olarak mevcut kaynaklarının tükenmesine ve bağımsız hareket etme yeteneklerinin sınırlandırılmasına yol açacaktır.

Ayrıca bu strateji, ekonomik ve lojistik alanlarda yürütülen süreçlerle de ilişkilendirilebilir. Nitekim ABD'nin bölgedeki ulaşım ve tedarik hatları üzerindeki nüfuzunu güçlendirmeye çalıştığı bir zamanda, çeşitli çatışmaların patlak vermesi veya tırmanması, ülkeleri alternatif rotalara yönelmeye zorlayabilir. Tam da bu bağlamda, "Zangezur Koridoru" gibi hatların stratejik önemi öne çıkmaktadır. Bu nedenle askerî ve lojistik çatışmalar ile bölgesel güç dengesine, birbirinden bağımsız dosyalar olarak değil, tek bir jeopolitik tablo olarak bakılması gerekir.

Sonuç olarak: Belirleyici olan ittifakın adı değil, hedeftir!

"Mekke Anlaşması"nı "ümmeî adına üç Müslüman ülkenin birliğı" olarak değerlendirmek yanlış ve hayali bir yaklaşımdır; aksine bu anlaşmanın kime hizmet ettiğini ve hangi stratejik plan lehine işlediğini anlamak son derece önemlidir.

Müslümanların birliğı acil bir gerekliliktir; ancak bu birliğın, Batı'nın planları ve bayrakları altında değil, aksine İslam'ın sancağı altında, tek bir imamın liderliğinde ve Hilafet Devleti'nin ordusu etrafında olması gerekir. Çünkü Müslümanların, kararlarını bağımsız bir şekilde alan gerçek bir siyasi ve askeri güce dönüşmesi, dış güçler açısından en büyük stratejik tehdittir. Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmuştur: هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ "O (Allah), müşrikler hoşlanmasalar da (kendi) dinini bütün dinlere üstün kılmak için Rasulü'nü hidayet ve hak din ile gönderendir." [Tevbe 33]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
İslam Ebu Halil - Özbekistan